

Advies OMT-Z, dd 24 augustus 2020

Het OMT-Z acht het gewenst om verspreiding van het virus binnen de nertsenhouderij te stoppen. Dit omdat er veel onzekerheid blijft over de transmissieroute en het onwenselijk is dat het virus blijft circuleren onder nertsenbedrijven (reservoirvorming), waarbij op langere termijn het risico bestaat dat er secundaire transmissie via medewerkers naar de algemene populatie kan optreden. Het OMT-Z bekrachtigt haar eerder advies dat als de infectiedruk in de bevolking op termijn verder afneemt en mens-op-mens-transmissie relatief minder vaak optreedt, het belang van het voorkómen van nerts-op-mens-besmetting toeneemt. Nertsen vormen nu een reservoir voor het virus en kunnen dus een aanhoudende bron vormen voor besmetting van mensen en vanuit bedrijven herintroductie van het virus in de bevolking geven. Aangezien de preventiemaatregelen om verspreiding naar nertsenbedrijven te couperen niet het gewenste resultaat opleveren is het OMT-Z is van mening dat het eerder gegeven advies gehandhaafd blijft, nl. dat de nertsenhouderij in Nederland dan zou moeten worden beëindigd.

Samenvattend is de preferentiestrategie om het risico op reservoirvorming in de nertsenhouderij te voorkómen, en daarmee aanhoudende introductie naar de humane populatie te voorkómen, door:

- versterkte screening van bedrijven in combinatie met beter management van personeel (koppeling medewerkers aan bedrijven, registratie persoonsgegevens en testen na blootstelling en bij klachten),
- continuering van het ruimen van besmette bedrijven,
- stoppen van alle bedrijven na het pelzen aan het einde van dit jaar.

Advies BAO-Z

In het BAO-Z gaf de sector aan tegen preventieve ruiming te zijn en behoefte te hebben aan duidelijkheid op korte termijn over een stoppersregeling. In het BAO-Z gaven de verschillende bestuurlijke partijen aan het advies te delen om de nertsenhouderij per november 2020 te stoppen. Dit gelet op onrust over de doorgaande verspreiding van het virus over nertsenbedrijven. Er is bij de bestuurlijke partners scepsis over de mate waarin de sector registratie, administratie en naleving van hygiënemaatregelen door personeel op orde heeft.

Vormgeving

Beëindiging van de nertsenhouderij kan wettelijk worden geregeld met een wijziging van de Wet verbod pelsdierhouderij, waarbij de overgangstermijn wordt ingekort van 31 december 2023 naar 1 januari 2021.

Aandachtspunten:

- Krap wetstraject
- Dit is een ingrijpende maatregel, waar financiële compensatie tegenover zal moeten staan. Bezien zal dan moeten worden welk deel van de geleden schade nog als ondernemersrisico kan worden gezien en wat schadeplichtig is. Financiële tegemoetkoming nertsenhouders in verband met verplicht beëindigen van hun bedrijf. LNV raamt een vrijwillige stoppersregeling indicatief op € 100 mln. En schat in dat een verplichte regeling meer kost; onbekend is nog hoeveel meer.
- Bezien moet worden hoe zich eea verhoudt tot EU-regelgeving

Gelet op de doorlooptijd van een wetstraject is een optie om hangende dit traject op grond van de Gwvd een ministeriele regeling te treffen "ter voorkoming van besmettelijke dierziekte en in het belang van de volksgezondheid de aanwezigheid van dieren te verbieden". Dit is een tijdelijke maatregel die kan voortduren zo lang er sprake is van in dit geval coronabesmettingen.

Terugvaloptie

Een eventuele terugvaloptie is te blijven uitgaan van een vrijwillige stoppersregeling in combinatie met een fokverbod en het al van kracht zijnde vervoersverbod.

Aandachtspunten:

- Deze maatregel wordt door LNV goedkoper ingeschat.
- Een fokverbod kan ingesteld worden als tijdelijke maatregel ivm coronabesmettingen
- Een fokverbod aankondigen zal een prikkel hebben om deel te nemen aan de vrijwillige stoppersregeling.
- Het aantal nertsen in Nederland wordt hiervoor sterk beperkt, maar het blijft mogelijk de bestaande nertsen te houden. Dit sluit niet aan bij het advies om het houden van nertsen vanuit oogpunt van volksgezondheid te stoppen.

NB: het is bij alle maatregelen denkbaar dat partijen (getroffen nertsenhouders, dierenbeweging) naar de rechter stapt.

Extra maatregelen (no regret)

- Versterkte screening van bedrijven
- Beter management van personeel (koppeling medewerkers aan bedrijven, registratie persoonsgegevens en testen na blootstelling en bij klachten)
- Continuering van het ruimen van besmette bedrijven

Aandachtspunten bij de uitwerking van deze maatregelen

- Belangrijk is goede handhaving van de maatregelen door de NVWA, inclusief de mogelijkheden ook maatregelen op te leggen.
- Op basis van de Gwd kan de nertsenhouder verplicht worden zich ervan te vergewissen dat er geen bezoekers/medewerkers met coronabesmetting op het bedrijf komen (testen, toepassen quarantaine bij besmetting). Er zijn nauwelijks of geen mogelijkheden om op basis van de WPG meer/extra maatregelen te nemen om verspreiding van het virus te voorkomen.